І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 175. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го ВЕРЕСНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 22, 1965 No. 175. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 21 вересня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ПІДТРИМУЄ РЕСПУБЛІКАНСЬКУ ПАРТІЮ — виголосивши промову в Нюарку, Н. Дж., в якій закликав виборців голосувати на стейтового сенатора Вейна Дюмонта, який кандидує на губернатора стейту, хотячи перемогти демократа Ричарда Гюза, що старається про перевибір. Після промови Айзенгавер взяв участь в прийнятті в Клюбі Ессекс, де були присутні бизнесмени й фінансисти із стейту Ню Джерзі. Колишній президент закликав до фінансової підтримки партійної каси. Присутні були визначні республіканці стейту Ню Джерзі і голова Крайового Республіканського Комітету Рей Блісс. Айзенгавер хвалив американську двопартійну систему, але обидві партії мусять рути на стільки сильні, щоб одна одну могли контролювати.

НОВИЙ ГУРАҐАН ВЖЕ „ВИРІС" ІЗ ТРОПІЧНОГО ШТОРМУ КЕРОЛ — і прямує на північ в напрямі до Порто Ріко. Шторм мав 19-го вересня силу вітру 50 миль на годину, а 20-го вересня його сила збільшилася до 80 миль на годину. Радарові стації та літаки обсервують цей третій гураґан в цьому році, який, покищо, бушує по Атлянтику, і зближається до Караїбського моря. Кораблі мусять його обминати щоб не мати катастрофи. Третій гураґан загрожує континентові, коли ще люди не відотхнули від гураґану Бетсі, який в самій Луїзіяні спричинив смерть 78 осіб та більйоновову матеріяльну шкоду в трьох південних стейтах. Найбільше потерпів стейт Луїзіяна, де ще й досі люди живуть в шатрах, і ними опікується Червоний Хрест.

ВЕРНУВСЯ ДО ЗДА ПІСЛЯ 13-РІЧНОГО ПОБУТУ В КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ. — Є це 35-річний негр Вілліям С. Вайт, який попав був в полон під час війни в Кореї і разом із 21-им іншим американським полоненим відмовився вернутися до ЗДА, тільки виїхав до комуністичного Китаю, де одружився і став батьком двоїх дітей Тепер він вернувся із жінкою китайкою та з дітьми до своєї тети в Кензас Ситі, Берти А. Джансен, яка його виховала бо його мати була хвора. Вайт заявляє що не є зрадником: „Я пішов до Китаю не на те, щоб там залишитися. Я пішов, щоб навчитися китайської мови". Він в Китаю закінчив університет, а тут він хотів би закінчити університет, щоб стати вчителем.

МОЖЛИВОСТІ ЗВ'ЯЗКУ З РАКОМ І ЗАСОБАМИ ДЛЯ ВИНИЩУВАННЯ ПАРАЗИТІВ, — мають вивчати в стейті Ню Йорк, як про це повідомляє Уряд Здоров'я ЗДА. Це буде перша спроба цього роду на більшу скалю, бо мають вивчити 350 000 смертних випадків впродовж останніх 25-ох років, та 120 000 занедужань на цю недугу впродовж минулих 5-ох років. Мають ствердити, чи ті хемікалії, яких вживається до винищування паразитів в домах, садах, городах і полях, не є причиною того, що люди занепадають на недугу пістряка. Нюйоркський стейт вибрали тому, що в ньому є найдокладніший реєстр недуг пістряка від 1940-го року.

ПІД ЧАС ЗИМОВОГО СНУ ЛЮДИ МОЖУТЬ ВІДБУВАТИ ДОВГОТРИВАЛІ КОСМІЧНІ ПОДОРОЖІ — твердить біохемік із Тексасу, д-р Л. Р. Акселрод на конференції фахівців в Торонті. Д-р Акселрод спричиняв „зимовий сон" різних тварин: котів, собак, мишей та щурів, які потрапили спати без шкоди для здоров'я 48 годин. Можна б спричинити довші „зимові сни" в людей, і астронавти в такому однорічному сні могли б відбути далеку космічну подорож. Хірурґи твердять, що пацієнт легше переходить операцію в глибокому сні, як в наркозі.

У СВІТІ

ПРОВІД ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКОЇ ХРИСТИЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ РІШИВ ДЕСИГНУВАТИ знову д-ра Людвіґа Ергарда на канцлера Німецької Федеративної Республіки. Рішено теж у принципі перевести наради з партією Вільних демократів про нову міжпартійну коаліцію. Хоч християнські демократи здобули 245 мандатів, проте вони осягнули тільки 47.6% всіх голосів, а не вище 50%: тому мусять бльокуватись або з Вільними демократами, які дістали 49 мандатів (замість 67, що їх мали), або з соціялістами, що дістали 202 мандати.

НАПЕРЕДОДНІ ВІДКРИТТЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ — 20-ОЇ З ЧЕРГИ — 60 ДЕЛЕҐАТІВ ЗАПЕВНИЛИ італійського амбасадора Пієтро Вінчі, що вони віддадуть свій голос на італійського міністра закордонних справ Амінторе Фанфані, як на президента Асамблеї. Для важности вибору треба — при 114 членах ОН — тільки 58 голосів. Суперником Фанфані був юґославський міністер Коца Попович, який зрікся.

СХІДНЬО-БЕРЛІНСЬКА ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА на перехідному пункті „Чарлі" з Західнього до Східнього Берліну, призначеного для руху чужинців, двох американських муринів-туристів: Фредеріка Метьюса і Мозеса Різ Герріна. Їх відвезли автом до Східнього Берліну. Причина їх арештування комуністами американським властям в Західньому Берліні покищо не відома.

В ІНДІЇ ЗАВЕДЕНО ВОЄННУ КАРТКОВУ СИСТЕМУ. На селян наложено обов'язок відвозити частину зерна до державних шпихлірів, харчові картки обов'язуватимуть в усіх містах вище 100.000 мешканців. У 480-мільйоновій Індії панує хронічний брак харчів, який спорадично переходить у справжній голод. З Америки щоденно прибувають транспорти по 20.000 тонн збіжжя — в дарунку. Без уваги на те, Індія була „невтральна", голосуючи в Об'єднаних Націях здебільша проти Америки, та збройно анектувала провінцію Кашмір, за що й вийшла війна з Пакістаном.

МОСКОВСЬКА ПРЕСА ТВЕРДИТЬ, що передачі „Голосу Америки" „засіяли зерно аморальности" в душах двох юнаків, 18-річного Ігора Демокова й 17-річного Вячеслава Захаренка, які впродовж сімох годин, мабуть у п'яному стані, доконали вісім злочинів, між ними одно вбивство і два знасилування. Тільки молодий вік злочинців врятував їх ід розстрілу, чи пак досмертної 'язниці. Большевики твердять, що слухання джезової музики й американських пресових коментарів та торговельних оголошень „деморалізує" совєтську молодь.

СОВЄТИ ПРОДОВЖУЮТЬ СВОЮ ШИРОКОРЕЙКОВУ ЗАЛІЗНИЧНУ СИСТЕМУ аж до Кошиць на Словаччині і вглиб Чехії. На травень наступного року передбачується вислати до сталеварень у Кошицях перший транспорт совєтського заліза. Дотепер всі товари, висилані вантажними вагонами до ЧСР, перевантажовувано на кордоні до поїздів з віссю середньої загально-европейської ширини. Простягнення широкорейкової залізниці з СССР до ЧСР тісніше пов'яже ЧСР з совєтською економікою.

Кардинали з-поза залізної заслони — за свободу віри

Рим. — Після того, як український кардинал Йосиф Сліпий виступив в обороні свободи віри й проти релігійного переслідування та накидування людям іншої віри, аніж та, яку диктує їм їхня совість, в минулий понеділок забрав слово на Другому Ватиканському Соборі чеський кардинал Йосиф Беран. Він був в'язнений комуністичним режимом впродовж 16-ох років і щойно в минулому році звільнили його та дозволили виїхати до Риму, де Папа надав йому — разом з Йосифом Сліпим — гідність кардинала. Перший виступ того 77-літнього кардинала приявні члени Собору зустріли загальними оплесками, так само, як це було з першим виступом тоді ще тільки митрополита Йосифа Сліпого. Йосиф Беран заявив, що він бачив, як переслідування віри доводить людей до користування брехнею та облудою і сприяє заходам ширити деморалізацію серед усіх станів. Кардинал Беран висловив здогад, що терпіння Католицької Церкви в Чехії є карою за такі акти релігійного переслідування, як спалення на костирі Івана Гуса чи проводження тези „чий край — така й релігія". За свободу віри висловився також польський кардинал Стефан Вишинський, який боронить права Католицької Церкви в Польщі проти натиску збоку тамошнього комуністичного режиму. В тому самому дусі промовляли кардинал Лоренс Шінан з Балтимору, кардинал Овен МекКанн з Південної Африки і кардинал Жозеф Лефебр з Франції. Зате кардинал Майкел Бравн з Ірляндії приєднався до консервативної групи, яка вимагає, щоб Собор ствердив тільки, що єдиною правильною вірою є католицька. В понеділок мало відбутися голосування над декретом про свободу віри. Але воно не відбулося. За причину газети подають закулісові старання меншинної, але дуже впливової групи консервативних церковних достойників, які буцім-то роблять заходи в Папи, щоб голосування над тим декретом відкласти на якнайдальший термін.

ІНДІЯ ОСКАРЖУЄ ПЕЙПІНҐ У СТРІЛЯННІ ЧЕРЕЗ КОРДОН — КИТАЙЦІ ЗБИЛИ ЛІТАК ЗДА

Ню Делі. — Індійський прем'єр Лял Багадур Шастрі заявив у парляменті, що в понеділок 20 вересня китайські комуністи почали почерез кордон острілювати індійські позиції однаково біля маленької незалежної держави Сіккім, як на кількасот миль на схід, над кордоном провінції Лядаху. Шастрі закинув комуністичному Китаєві одверто гін до заволодіння в цілій Азії та протиставив тому імперіялізмові твердження, що „кожний край в цілій Азії має право на власну політичну незалежність". Шастрі заповів боротьбу Індії за своє існування. Китайські комуністи збили також американський літак типу Ф-104, який буцімто загнався над китайський острів Ганан. Китайські повідомлення твердить, що китайці схопили в полон американського пільота, який вискочив із поціленого літака з парашутом. Китайські комуністи лаються, що це була „свідома американська провокація", щоб „накинути війну Китаєві". З американського боку покищо нема в цій справі авторитетної заяви. На індійсько - пакістанському фронті затишшя, але ані Індія ані Пакістан не відповіли Раді Безпеки Об'єднаних Націй на її заклик щодо припинення впродовж 72-ох годин воєнних дій та відкликання своїх військ поза лінію з початку серпня ц. р. Пакістанська преса і радіо промовчують виступ комуністичного Китаю проти Індії. Однаково індійський як пакістанський міністри закордонних справ мають прилетіти на сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй і при цій нагоді напевне будуть старатися, щоб кожного з них прийняв президент Джансон. Індійські власті проголосили, що від 5 серпня ц. р. до минулої суботи згинуло 3 599 пакістанських вояків та 443 дістались в полон. Власні втрати в людях Індія подає на 976 убитих. Індія твердить, що знищила 391 пакістанських танків і 64 літаки, та що сама втратила 100 танків і 32 літаки. Однак Пакістан подає куди вищі цифри індійських втрат і куди менші власних втрат в людях та зброї.

ВСТАНОВЛЕННЯ СИНОДУ ЄПИСКОПІВ І СХЕМА ПРО РЕЛІГІЙНУ СВОБОДУ — ГОЛОВНІ ПОДІЇ ЧЕТВЕРТОЇ СЕСІЇ ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ

Ватикан. (О. К.) — Перший тиждень праць четвертої сесії Ватиканського Собору притягнув увагу світової опінії двома подіями: проголошенням Папою Павлом VI рішення про створення постійного Синоду Єпископів Католицької Церкви, як також основною дискусією над схемою про релігійну свободу, що в ній узяв активну участь Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви кардинал Йосиф Сліпий. Найвидатнішою подією першого дня Собору було відчитання секретарем Собору архиєпископом Перікле Фелічі в присутності Папи Павла VI його листа „мото проприо" про створення Синоду Єпископів Для українців католиків особливо важлива постанова п'ятого розділу цього листа, в якій говориться, що в склад Синоду Єпископів, як постійні його члени, входитимуть: „Патріярхи, Верховні Єпископи, і Митрополити, що є поза Патріярхатами Католицьких Церков східнього обряду". Згідно з цією постановою, український кардинал Кир Йосиф, який є саме Верховним Архиєпископом, та українські Митрополити, із З'єднаних Держав Америки та з Канади, будуть постійними членами цієї зовсім нової в Католицькій Церкві центральної установи.

Перша схема, над якою зараз від першого дня, розвинулася дуже жвава дискусія, яка продовжалася і в наступні дні, тобто в четвер і в п'ятницю — була схема про релігійну свободу.

Проєкт схеми про релігійну свободу був переданий Отцям Собору ще під час попередньої сесії, тобто минулого року, але більшість домагалася його перероблення. Нова редакція схеми починається загальною заявою про те, що видвигнена особливо в цих наших часах гідність людської особи є основою її права на релігійну свободу. Релігійна ж свобода полягає в тому, що ніхто не може бути змушений діяти проти власної совісти. Суспільність має обов'язок забезпечити кожній людині цю свободу особливими законами. На те, щоб уникнути помилкового тлумачення релігійної свободи, заява підкреслює, що релігійна свобода не означає байдужости супроти правди й лжі

По початковій заяві слідує перша частина, яка виводить право на релігійну свободу із чистого людського, філософського розумування. Вона стверджує, що Божий закон є найвищим правилом людського життя. Цей закон кожна людина пізнає через свою совість. З цього слідує, що кожна людина має обов'язок діяти після своєї совісти. Жадна державно-суспільна влада не має права втручатися у справи, що належать до взаємин людини з Богом, і то не тільки до внутрішніх, де посторонні вмішування, очевидно, неможливі, але й до зовнішніх чинів богопочитання й до пов'язаних з ним дій, як наприклад, проповідування, навчання.

Релігійна свобода має теж і свої обмеження. Перше обмеження лежить у моральному законі, який наказує, щоб моє право на релігійну свободу базувалося на пошані такого ж права тих, що зі мною співживуть. Друге обмеження зумовлене законами даної суспільности, яка має право забезпечитися від надуживань здійснюваних в ім'я релігійної свободи. Однак це забезпечення з боку суспільности, тобто, конкретно, з боку державної влади, не може здійснюватись свавільно, але так, як цього вимагає суспільне добро, точніше, публічний порядок. Рівночасно обов'язком державної влади є запевнити кожному можливість здійс-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГУБЕРНАТОР ГЮЗ ВЗЯВ УЧАСТЬ У ПОДВІЙНІЙ УРОЧИСТОСТІ УНДОМУ В ДЖЕРЗІ СИТІ

ПОНАД 400 ГОСТЕЙ НА БЕНКЕТІ БУЛИ СВІДКАМИ СПАЛЕННЯ МОРҐЕДЖУ ТА ВШАНУВАННЯ ПІОНЕРІВ.

Джерзі Си765. — Губернатор стейту Ню Джерзі Ричард Гюз, заступник посадника міста Джозеф Сеста, гол. предсідник Українського Народного Союзу Йосип Лисогір і гол. касир УНС Роман Слободян та понад 400 місцевих гостей і репрезентантів сусідніх громад прийшли в неділю, 19-го вересня ц. р., до збудованого перед семи роками величавого місцевого Народного Дому, одного з найкращих того роду українських домів у ЗДА, щоб пошанувати його живих і померлих піонерів та щоб бути свідками великої події: спалення документів поверненої вже гіпотечної позички, що її в сумі 80,000 дав на будову цього дому УНСоюз.

Губернатор Гюз, сильно заанґажований тепер в передвиборчій кампанії, бувши кандидатом на перевибір на губернатора стейту в листопадових виборах, приїхав до Народного Дому на 10 хвилин перед заповідженим початком свята. Введений на залю УНДому групою дівчат в мальовничих українських народних костюмах та в товаристві голови Дому Івана Бервецького, губернатор Гюз, вислухавши відспіваного для нього всіми приявними українського многоліттєвія, негайно підійшов до мікрофону, вітаючи зібраних, гратулюючи їм за успіхи та високо оцінюючи їхні чесноти і їх вклад у розбудову стейту і країни та збагачення їх найкращими зразками української культури. Після промови, губернатор попрощався з приявними, бо на нього очікували інші обов'язки.

Заступник посадника містата, Джозеф Сеста, під час бенкету відчитав зворушливе особисте привітання неприявного в тому часі в місті посадника Вілена.

(Повний текст привітання посадника Вілена, як і інші документи із цих святкувань, будуть надруковані в оригіналі в найближчому виданні англомовного „Українського Тижневика").

Урочистість, попереджену відправою того ж дня перед полуднем благодарственної Служби Божої в місцевій українській католицькій церкві за здоров'я живих членів Дому та Панахиди за душі померлих, започатковано співом американського і українського національних гимнів, заінтонованих місцевим дириґентом та церковним і громадським діячем Василем Ґелою. Початкову молитву провів місцевий сотрудник о. Нестор, а коротке вступне слово на відкриття імпрези виголосили Антін Шаран українською мовою та Микола Боднарук англійською мовою. Гостей привітав короткою промовою, заповідаючи рівночасно програму святкувань, голова Дому Іван Бервецький. Програмою свята проводив в ролі тостмайстра гол. предсідник УНС Йосип Лисогір, що мав також головну промову англійською мовою. Українським промовцем був ред. А. Драґан. У

(Закінчення на стор. 4-ій)

Українські танцюристи виступлять на концерті Братського Конґресу у Вашинґтоні

Джерзі Сиӏі. — З Головної канцелярії УНСоюзу інформують, що у неділю 26-го вересня ц. р. у готелі Статлер у Вашинґтоні у Президентській і Конґресовій залях відбудеться великий концерт , влаштований з нагоди річної конвенції Братського Конґресу, що гуртує понад сотню найбільших братсько - забезпеченевих організацій З'єднаних Держав і Канади та до якого належить теж УНСоюз і інші укр. союзи. Цей концерт відбудеться о годині 2-ій пополудні. В концерті візьме участь танкова група ОДУМ із Філядельфії, яка прибуде до Вашинґтону на запрошення і кошт Союзу. Ця група існує від 1960 року й її мистецьким керівником є Віктор Литвиненко. Вона виконає ряд українських національних танків, які мають познайомити публіку не тільки з українським танком, але і з українськими братсько - забезпеченевими організаціями, членами Конґресу та взагалі з українцями і їх культурою.

У двох минулих роках вже двічі відбулися такі концерти, в останнім році у Сіятел, у стейті Вашинґтон. УНСоюз і на цих концертах подбав про відповідну репрезентацію українського мистецтва. Треба сподіватися, що українське громадянство столиці і сусіднього Балтимору візьме громадну участь у цьому концерті, тим більше, що вступ на цей концерт, по традиції є безплатний. Після концерту о годині 5 по пол. в тім же самім готелі Статлер відбудуться окружні наради Відділів УНСоюзу, які знаходяться на терені Вашинґтону і Балтимору та околиці. Варта додати, що танкова група ОДУМ-у з Філядельфії є одною з кращих груп в Америці. Вона виступала у багатьох місцевостях поза Філядельфією, в ЗДА і Канаді.

З'їзд кол. учнів Чортківської гімназії відбудеться на Союзівці

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Окремий Комітет колишніх учнів Чортківської гімназії, до якого входять д-р Я. Бернадин, п-ні Лідія Сось-Бульба, д-р Ст. Ворох, д-р А. Гасцький, Яків Гніздовський, мґр. Р. Ільницький, мґр. Л. Крушельницький і п-ні О. Соневицька, улаштовує Товариський З'їзд колишніх учнів Чортківської гімназії Рідної Школи, усіх річників від її заснування в 1911 р. З'їзд відбудеться на Союзівці, Керґонксон, Н. Й. в днях 25 і 26 вересня ц. р. На З'їзд запрошені також учні колишньої Копичинецької гімназії УПТ (зперед першої світової війни) і всі земляки Чортківської округи. Реєстрація учасників відбудеться в суботу 25 вересня, після чого буде відкриття З'їзду. О год. 7-ій відбудеться бенкет з програмою у виконанні відомих мистців.

Маруся Бек здобула велику перемогу у правиборах в Дітройті

Дітройт, Мишиґен. (Д. К.) — У правиборах до Міської Ради Дітройту, що відбулися дня 14 вересня, Маруся Бек осягнула велику перемогу: на 60 кандидатів, вона зайняла третє місце з тим, що кандидат на другому місці має тільки 266 голосів більше від неї. Перемога тим блискучіша, що цього року не піддержала її могутня в Дітройті робітнича спілка АФЛ-СІО, а обидва великі щоденники навіть активно поборювали її. Це в першу чергу тому, що Маруся мужньо й успішно виступила проти теперішнього посадника міста, Джерома Кевано за його непотизм й безпринципіяльність, а посадник користується великими симпатіями преси. „Навіть якщо посадник міста не одобряє моєї праці і настанов, населення одобряє", — сказала Маруся Бек репортерові „Дітройт Нюз" після виборів. „Я щаслива, що маю довір'я народу", додала Маруся. Вона осягнула 114,390 голосів, другий кандидат має 114,656, а кандидат на першому місці 124,029.

Вибори ці ще й тим важливі, що в них мабуть вперше взяла масову участь нова українська іміґрація. Скільки цих нових громадян з правом голосу — ми не знаємо. Але напевно є їх тисячі. Важливі вони ще й тим, що всі національності чи етнічні групи, як їх тут називають, включно з мадярами, поляками та румунами, стояли солідним муром за Марусею Бек. Решта голосів прийшли від загальних широких мас дітройтського населення, яке шанує і поважає Марусю Бек за її мудрість, принциповість, мужність і чесність.

Але це тільки перша бит-

(Закінчення на сто. 4-ій)

Українці взяли участь в Конференції в справі громадянства

Вашинґтон — „Громадяни і зберігання закону в демократії" було головною темою вже 20-ої з черги крайової Конференції в справах громадянства, що відбулася тут минулих середи, четверга і п'ятниці, 15 - 17 вересня в готелі Мейфлавер та в якій, як і минулих років, взяли участь репрезентанти зорганізованої української громади: Роман Слободян репрезентував Український Народний Союз, якого він є головним касиром, а пані Ольга Рибал, Володимир Маєвський і п. Бойчук репрезентували Український Конгресовий Комітет Америки. Р. Слободян взяв активну участь у панелі в справах демократії в акції відносно виховання молодого покоління. Під час панелю п. Слободян м. і. показав деякі із видань УНСоюзу, поінформувавши приявних, що орган УНСоюзу „Свобода" була першою в Америці чужомовною газетою, яка одержала відзначення за працю для виховання доброго громадянина. У рямках конференці, почесним головою якої був головний суддя ЗДА Ірл Воррен, відбувся в балевій залі готелю величавий концерт.

Загальний вид на залю УНДому в Джерзі Сиӏі під час бенкету в неділю 19-го вересня 1965-го року

Photo: Courtesy Marlen Photographers, 235 E. 165th St., New York 56, N.Y.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Войовничий Пейпінґ

Проголосивши війну й революцію, як найкращі засоби для поширення „соціялістичної" системи у світі, китайські комуністи стараються бути послідовними у практичному переведенні цієї тези. Не дбаючи за зголоднілі й нужденні багатомільйонові маси китайців, вони насичують зброєю Індонезію і всі ті африканські країни з їхніми партизанами-бунтарями, які готові використати цю зброю для братовбивчої війни. Правда, ця гра така прозора, що вона насторожила вже різні столиці африканського континенту. Войовничість Пейпінґу покищо проявляється у пропаґанді, погрозах і шантажах. В азійсько-африканських народів Пейпінґ готов „втратити обличчя" своєю поставою у відношенні до В'єтнаму: відомо вже, що Пейпінґ „рішив воювати до останнього в'єтнамського вояка" за „визволення" в'єтнамців проти „американських імперіялістів". Можливо, що саме бажання „відбитися" в очах своїх прихильників спонукало пейпінґських володарів виступити з ультиматумом проти Індії: щоб вона зліквідувала низку своїх укріплень у Сіккімі, що є під протекторатом Індії. Ці станиці ніби загрожують китайській території.

Очевидно, що цей закид народився з коньюнктури, яку створила індійсько-пакістанська війна. Ніхто у світі не схвалював тієї війни — за вийнятком китайських комуністів. У Вашинґтоні й Лондоні, як і в Москві чи Токіо, після перших же стрілів на індійсько-пакістанському кордоні було ясно, що ті стріли відіб'ються радісним відгуком тільки в Пейпінґу. Американський амбасадор у Варшаві, зустрівшися тиждень тому з тамошнім комуно-китайським амбасадором у ході таких періодичних зустрічей, перестеріг Пейпінґ, щоб той тримався здалеку від індійсько-пакістанського конфлікту. Не відомо ще, наскільки поважно китайські комуністичні вожаки прийняли ту пересторогу.

Хоч у Пейпінґу називають Америку „паперовим тиґром", проте Пейпінґ погодився на перемир'я у Корейській війні із збереженням вільної Південної Кореї — після того, як уряд Д. Д. Айзенгавера подав недвозначно до відома, що у випадку відмови — війна в Кореї буде продовжуватись з використанням атомової зброї проти промислових центрів на китайському суходолі. Тому й тепер західні коментатори здебільша вбачають у тому першому пейпінґському ультиматумі на адресу Індії та в продовженні того ультиматуму на дальших три дні — або повний блеф, або вступ до „малої війни" на сіккімському кордоні.

Все ж будь-яка збройна інтервенція комуністичного Китаю проти Індії в часі, коли ще не скінчилася війна між Індією і Пакістаном, надвичайно ускладнює завдання 20-ої сесії Генеральної Асамблеї, яка саме зібралась 21 вересня ц. р. Як на глум — між 105 точками її денного порядку нема війни в Індії, яка стала центром уваги всіх зібраних в ОН дипломатів. Ця війна руба поставила питання, від якого залежить бути-чи-не-бути Об'єднаним Націям: як вони можуть зберегти свій престиж і свою ролю арбітра у міжнародних спорах, як мають організувати й фінансувати так звані мирові місії з міжнародним військом і чи вони всилі накласти шори на імперіялізм авторитарних держав, в першу чергу — войовничого Пейпінґу.

Пам'яті д-ра Семена Демидчука

Коли перегорнута картка календаря показувала понеділок, 20-го вересня 1965 року, а стрілка годинника переходила 2-гу годину вранці, в шпиталі Пек Меморіял у Брукліні востаннє відідхнув сл. п. д-р Семен Демидчук, одна з найяскравіших постатей Американської України протягом останнього півсторіччя.

Багатобічна, плідна і часом суперечна активність цього таки справді невтомного діяча і публіциста „австрійської школи" в найкращому її розумінні відома широким колам нашого громадянства і зібрана в окремих публікаціях. І вона у великій своїй частині зв'язана посередньо й безпосередньо з Українським Народним Союзом та його органом „Свободою, до якої він почав дописувати ще зі Львова в 1911-му р., з якою співпрацював, з довшими й коротшими перервами, аж до серпня 1945-го року, коли його заанґажовано на повноденну працю як члена редакції. На цьому становищі співредактора „Свободи" д-р Демидчук залишився аж до своєї емеритури з кінцем 1955 року.

Д-р Семен Демидчук уже не живе, але в „Свободі", як і в американсько-українській громаді, назавжди залишаться плоди його праці, а з ними й пам'ять про нього. Бо старий журналіст, як і старий вояк, ніколи не вмирає: він тільки відходить. Так відійшов і д-р Семен Демидчук, залишаючи по собі вічну пам'ять у своїй праці і творчості.

ЗМІНИ В УКРАЇНІ

„Радянська Україна" з 13 серпня ц. р. повідомила, що Президія Верховного Совєту Української ССР звільнила Луку Паламарчука від обов'язків міністра закордонних справ у зв'язку з його переходом на іншу роботу. На яку роботу він перейшов покищо невідомо. Паламарчук був довгі роки міністром закордонних справ УССР після закінчення другої світової війни.

Але ця зміна в уряді УССР не одна.

„Радянська Україна" з 14 серпня ц. р. інформувала, що 13 серпня приїхав до Києва гостюючий в СССР прем'єр - міністер Туреччини Суат Хайрі Урґюплю і в Бориспільському аеропорті його вітали: перший заступник голови Ради Міністрів УССР Кальченко та заступник міністра закордонних справ Кисіль. Алеж довгі роки, разом із Паламарчуком, заступником міністра закордонних справ СССР був С. Сліпченко. Отже зміна також на цьому становищі.

Звертає увагу факт, що вітати прем'єр - міністра Урґюплю, на якому тепер СССР дуже залежить, вийшов не голова Ради Міністрів УССР Казанець, а перший заступник голови Ради Міністрів Кальченко.

Коли ж Урґюплю приїхав до Києва, то знов таки дивне явище: він склав візиту не голові Ради Міністрів Казанцеві, а першому заступникові голови Кальченкові.

На обіді в честь Урґюплю знов таки був тільки Кальченко, а не було Казанця, і коли Урґюплю відлітав із Бориспільського аеропорту, то прощався з ним не Казанець, а Кальченко („Радянська Україна" з 15 серпня ц. р.).

Справа з Казанцем неясна, і невідомо, що з ним діється.

Як подає „Радянська Україна", 23-го серпня до Києва приїхав з відвідинами президент Конґо - Браззавіль Альфонс Массамба-Деба. В Бориспільському аеропорті його зустріли заступник голови Президії Верховного Совєту УССР С. Ковпак, перший заступник голови Ради Міністрів Кальченко і заступник міністра закордонних справ Кисіль. Знов ні Казанця, ні Сліпченка там не було.

На честь Массамба - Деба був даний обід, на якому із совєтсько - української сторони були Ковпак, Кальченко та Кисіль. Казанця там не було. Але при цьому цікаве й те, що на тому обіді не було Коротченка, голови Президії Верховного Совєту УССР, отже нібито „президента", хоч він на обіді в честь президента чужої держави повинен би бути.

9-го вересня ц. р. відбулась розмова першого секретаря Центрального Комітету партії України Шелеста з представниками Кагарлицького району у зв'язку з їх „успіхами" в розвитку сільськогосподарської продукції. На тій розмові присутні були Кальченко, Ком'яков, Дрозденко, Стафійчук. А Казанця й тут не було.

Виглядає так, що зміна зайшла не тільки на пості міністра закордонних справ, але також на пості голови Ради Міністрів, тобто що Казанець уже не є головою Ради Міністрів, хоч наслідника його ще не призначено.

Довша неприсутність Коротченка, голови Президії Верховного Совєту УССР теж дає підстави припускати, чи й тут не зайшла або в скорому часі не зайде зміна.

Нагадаємо, що Казанець був призначений головою Ради Міністрів 28 березня 1963 р. на місце В. Щербицького, який у березні 1961 р. замінив був на тому становищі Кальченка, що попав тоді в неласку Хрущова. Можливо, що тепер Кальченко знову стане головою Ради Міністрів УССР.

Видається, що ті зміни є наслідком падіння Хрущова, і їх буде більше в партійному й державному апараті.

абв.

БАЙДУЖІСТЬ

Колгосп у селі Негівцях, Калуського району. Про нього пише власний кореспондент „Молоді України" Р. Федорів (часопис з 25 серпня) зі Львова. Як живуть тут люди? Протягом кільканадцяти років тут змінилося чимало голів колгоспу. Всі вдалися кар'єристами. Черговий голова колгоспу, хряпнувши блискучими дверцятами автомобіля „Победа", скликав людей, щоб його вибрали. Люди нетерпляче чекали кінця зборів, байдуже підносили під час голосування руки і назавтра байдуже клали свої долоні на чепіги.

Останніх два роки головою колгоспу Степан Рендзяк. Він закінчив Рогатинський зооветеринарний технікум. У Негівцях він також, як і його попередники, ґрюкнув блискучими дверцятами машини і поліз на трибуну. Хотів сказати хліборобам багато, але не сказав майже нічого. Байдужість піднесених рук відібрала в нього мову. Побачив, що стоїть перед глухою стіною. Його попередники, зрозумівши це, топилися в горілчаній чарці або безцеремонно лізли рукою в громадську кишеню.

Люди ненавидять колгоспну панщину. Ось картини життя села. Сухоребрі коні ліниво тягнуть скрипучого воза. На полі пшениця лежить у валках не день, не два — побіліла солома на сонці. На луках — гнилий льон, на фармах — недоєні корови, а в бухгальтерських книгах — майже сто тисяч корбованців боргів колгоспникам.

А на свинарнику? Свинарки, надриваючись, носять перед собою важкі казани з вареною картоплею. Де ж механізація?

Зима минулого року... Темної ночі селяни ідуть з верітчинами до скирти, щоб хоч соломи трохи взяти.

— Як же ви живете? — питає новий голова колгоспу Степан.

— Ти відаєш, що вже два роки ми одержуємо на трудодень крихти, — відповідає йому їздовий.

Де б голова колгоспу не проїздив, якою б стежкою не йшов — зустрічні люди відвертаються від нього, не скидають крисані. Вважають його чужаком, тимчасовим гостем.

Байдужість... Ні, не байдужість. Доярка Павлина Попович жбурнула дійницю:

— Задурно робити не можу. Ви ж зарплату одержуєте!?..

Вона сказала те, про що й інші думали...

П. Панасенко

ІДЕЯ, ЩО ЄДНАЄ

Із привіту д-ра Семена Демидчука, делеґата центральних українських товариств Галичини, для 12-ої конвенції Українського Народного Союзу у Вилкс Бері, Пенсильвенія, у вересні 1912-го року.

Дорогі земляки! Від Кавказу до Карпат, від Дону і Дніпра по Сян, на всім великім просторі лунає клич, що лучить велику нашу націю в одну сім'ю, а це клич: самостійної України. Цей клич відбивається гомоном від наших гір і летить ген аж за море, куди сотки тисяч наших братів пішли шукати кращої долі, — до вільної американської землі; він запалює їхні серця до тієї спільної ідеї і спонукує їх, хоч і на чужині, до свого національного життя. І немає ніякої події в старім краю, яка не знайшла б відгомону між американськими українцями... І навпаки, всі прояви національного життя американських українців стають предметом дискусії в матірнім краю...

КАНАДІЙСЬКІ ВИБОРИ

На початку цього місяця канадійський прем'єр Лестер Б. Пірсон повідомив, що нові вибори до Палати Громад відбудеться 8-го листопада. Цікаво, що більшість канадійських щоденників, не тільки опозиційних, але й тих, які підтримують уряд Ліберальної партії, очолюваної прем'єром Пірсоном, подали коментарі в тому дусі, що ці вибори непотрібні.

Це будуть 27-мі вибори в історії Канади, п'яті впродовж останніх восьми років і треті впродовж чотирьох років.

Дві великі партії, які управляють Канадою, Ліберальна і Проґресивно-Консервативна, не втішаються симпатіями серед більшости канадійських виборців, і тому троє останніх виборів з усіх чотирьох не дали жадній партії більшости. Тож три останніх уряди були владою меншости і залежали від того, чи їх підтримають малі партії.

Очевидно, що відсутність стабільности уряду не в інтересі країни. Канадійський парлямент вибирається на п'ять років, і тому лише тоді, коли уряд має запевнену більшість у Палаті Громад, він може плянувати свою внутрішню й закордонну політику на довшу мету.

Палата Громад складається з 265-ох послів, мінімальна більшість становить 133 посли, а теперішня урядова Ліберальна партія прем'єра Пірсона має тільки 129. Партія Поступових Консерватистів, що її очолює провідник опозиції, колишній прем'єр Джан Діфенбейкер, нараховує 95 послів. Нова Демократична партія — тільки 17, а Партія Соціяльного Кредиту розпоряджає 24-ма голосами.

Прем'єр Пірсон вирішив використати добру економічну ситуацію, яка витворилася внаслідок того, що Канада цього року знов продала значну кількість пшениці СССР. Фармери в рільничих провінціях Середущої й Західньої Канади досі в своїй більшості підтримували Консервативну Партію. Цього року вони, можливо, голосуватимуть за кандидатів Ліберальної Партії, і це було головною причиною того, що прем'єр Пірсон рішився на вибори.

Це розуміють ліберальний прем'єр та його співробітники, але публічна опінія вважає, що не треба було розв'язувати парлямент, який у своїй праці добився поважних успіхів, хоч не мав парляментарної більшости.

Підкреслюючи ці успіхи, Пірсон вказує на те, що за його прем'єрства схвалено пенсійну програму, переведено парляментарну реформу та робітничий закон. Він каже, що плянує вести таку політику, яка ще вище піднесе економіку країни, поборюватиме вбогість, розвиватиме природні й людські ресурси Канади та зменшить напруження між національними групами населення. Покищо у виборчій кампанії не порушується проблем закордонної політики.

Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" з Оттави Джан М. Лі пише, що важливу ролю у виборчій кампанії в Канаді гратиме англійсько-французький конфлікт. Пірсон підтримував французів у Квебеку, і населення цієї франкомовної провінції може дати йому 75 послів. Але ця сама справа може спричинитись до того, що в інших дев'ятьох провінціях не підтримають Пірсона ті виборці, які вважають, що він пішов задалеко в поступках для Квебеку і тим послабив федеральний уряд.

Колишній прем'єр Діфенбейкер закидає Пірсонові, що він „роз'єднав країну". Діфенбейкер заявляє, що Пірсон „цинічно зневажає" виборців, які мусітимуть голосувати в листопаді, хоч саме тепер відбувається новий розподіл виборчих округ на основі найновішої статистики.

Проти виборів, як ми вже згадували, виступила більшість часописів. Франкомовний щоденник в Монтреалі „Ля Пресс" називає розписання нових виборів „жорстоким викликом" звичаям Канади. Провідник Нової Демократичної Партії Т. С. Даґлес заявив, що вибори непотрібні, бо урядові Пірсона не загрожує небезпека в Палаті Громад.

Уряд Пірсона прийшов до влади у квітні 1963-го року, і він міг би урядувати до квітня 1968-го року, якщо б не зазнав поразки в Парляменті.

Важко сказати, який буде вислід виборів 8-го листопада.

У СВІТІ ЧИТАЧА

ДОСВІДЧЕНІ ДЕБЮТАНТИ

Багато було вже мови про відсотково високу участь української жінки в нашій літературі. Глянувши ширше, це тільки один з відтинків, що їх вона обстоювала й обстоює хоробро в цю добу воєн і катаклізмів, щоб серед мандрівок і скитань, у перехідних стадіях підтримувати тяглість не тільки домашнього вогнища, але й безперервність історичних та культурних процесів свого народу.

Останніми роками в еміґраційній літературі помітне ще одне явище, а саме — пожвавлена наукова діяльність, зокрема літературні дебюти людей літнього віку. Підтвердити це явище можна легко багатьма іменами. Згадати б хоч кілька з останніх років, як Юліян Радзикевич, що задебютував історичними повістями — „Полковник Данило Нечай" і „Полум'я", В. Несторович „Серця і буревії" або Валентин Сім'янців „Спогади Богданівця".

В еміґраційних обставинах це явище відрадне, бо, при малому допливі молодого літературного покоління, виступ нововиявлених талантів з-поміж старшого покоління прояснює бодай частинно картину нашого літературного процесу. Такий спізнений виступ, зокрема в ділянці прози, відомий у всіх літературах світу. Він дуже часто успішний, бо багатий життьовий досвід, оформлені смаки й світогляд автора вирівнюють його літературну недосвідченість. Коли ж до цього додати талант, тоді часто не відчувається дебютантської невправности.

Такі думки навівають „Спогади Богданівця" В. Сім'янцева, що появились у Видавництві „Червоної Калини". Автор відбув свою військову службу в кінній сотні Богданівського полку. По розформуванні полку сотня була приділена спершу до другого Запорозького Кінного полку, а потім, як признається автор, „грішним ділом" утекла до кінного полку Чорних Запорожців.

Мальовничі описи побуту сотні, побратимства, герців і двобоїв з большевиками, що ними починається книжка, відходять швидко на другий плян. Тиф пустошить козацькі ряди. При всіх загальниках і фразах про цю страшну пошесть, що здесяткувала наші армії, а може й перерішила долю нашої державности, в книжці В. Сім'янцева маємо нарешті повний, пластичний опис цього спустошення, незабутні картини терпінь, змагань зі смертю, геройської посвяти медичних сестер. Треба подивляти автора, що по десятиріччях зумів відтворити свої гарячкові маячіння, передаючи цілу фантасмагорію цих видив. Деякі з них повні алегорії й символіки, як ось у цьому, записаному автором, видінні:

„... Неозорний простір-рівнина. То Україна. Цей простір по діяметру перетинає дорога, ніби від горизонту аж до мене. І по цій дорозі суне помалу якась потвора, ніби людина, ніби звірина, і має в руках довжезного батога, що ним ляскає то вправо, то вліво, від дороги аж до горизонту. А де вдарить, там гадюкою пробіжить вогненна лінія, а з неї розгортаються величезні клуби диму аж до неба, а землю лижуть гарячі червоні язики... Я стою з рушницею і знаю, що повинен вбити цю потвору. Тисну язичок рушниці... рушниця не вистрелила, я не виконав наказу. Розпука... Провалля... Темінь..."

Подаючи події крізь призму індивідуальних спостережень, автор скупий на загальні пояснення і уточнення історичних подій того часу. Большевицький полон, постій над Дністром, перестрілки з румунами, побут у совєтських частинах, спроби втечі, невдачі і знову спроби, що вінчаються успіхом: автор попадає в зону дії Української Галицької Армії, що відступає на захід. Це — зміст книжки.

Інколи хотілось би, щоб автор, збираючи, наприклад, з большевицьких газет вістки про українські армії, щоб зорієнтуватися, куди втікати, поділився з читачем своїми знахідками. Тоді читачеві не треба було б заглядати до енциклопедій для відтворення повної картини положення фронтів на той час. Але, уникаючи загальникових, публіцистичних елементів, автор виявив інстинкт правдивого мистця, давши вірний психологічно твір про долю людини у воєнній суматосі.

Форма спогаду звільнила його від досить складного завдання побудови сюжету, хоча, здається, і з цим завданням впорався б він без труду. Його вухо чуйне на слово, на добру фразу. Його око ще більше вразливе на кольори, на лінії — у вислідi в його творі померклий, давній світ виринає знову ж як тривимірний, багатий, мерехтливий, заселений живими людьми й буйною природою. Дякуючи оцим прикметам „Спогади Богданівця" В. Сім'янцева належать до категорії книжок, яких читач не забуває.

Ів. Смолій

● **Між Мангаймом і Гайдельбергом** в Західній Німеччині трапились в середу минулого тижня 35 нещасливих випадків з потягами, омнібусами та приватними автами — внаслідок густої мряки. Балянсом тих катастроф були чотири вбиті, 29 осіб ранених і шкода на кругло 200.00 дол.

Ірена Книш

НА СВІТАНКУ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ В ЗДА

60-РІЧЧЯ З ДНЯ ПЕРШОГО ВІЧА УКРАЇНОК У НЮ ЙОРКУ

(3)

Але, крім просвіти, маєте Ви наглядати також над найдорожчим скарбом кожної людини, а то над народністю Ваших людей. Ви маєте вважати на то, щоб Ваші діти не винародовилися, а осталися вірними Матері Україні. Ви мусите вчити їх рідного слова. Ви мусите защепити їм гарячу любов до тої бесіди, котра була їх першим виразом. Ви мусите говорити їм, що там за морем, в старім краю є цілий народ, котрий розмовляє тою самою бесідою, що то є честю належати до того народа, бо він колись був великим, славним, а не власна провина, лише вороги спричинили йому його теперішню залежність. Ви мусите розбудити в них сильну віру, що той нарід двигнеться, що добуде собі власною силою волю, бо се народ сильний, витривалий, перебув уже не одне лихоліття, не одні злидні, а таки не впав. Ви мусите навчати своїх дітей рідної історії, звертати увагу на те, що українці-русини мали колись своїх власних князів і королів, мусите вказувати на славних козаків, що боролись хоробро за вітчину, яка була їх найвищим добром, за котру вони проливали радо свою кров. До такої любови рідного мусите заохочувати своїх дітей, бо й вони ж кров від крови, кість від кости тих завзятців, що радше давалися на муки й смерть, ніж спроневірилися своїй вірі, свому народові. Загрівайте серце своїх дітей такими світлими прикладами, як був наш незабутній Тарас, що ціле життя служив свому народові, розказував про його недолю, вставлявся за ним, терпів за нього, а робив те все лиш з превеликої любови до своєї Вітчини, до свого рідного слова, котрим виспівував так чудово про славні дії наших батьків. І він каже:

Учітеся, брати мої,
Думайте, читайте...

а також:

Бо хто свого ся цурає
Того Бог карає...

Отже він цінить високо просвіту, але накликає щоб не відчужуватися від свого, але все держатися його.

Мої Дорогі Сестри! Від Вас залежить так багато, можна сказати, що будучність нашого народу за морем. Бо коли Ваші мужі підуть на заробітки, щоб придбати до хати добра, лишитеся Ви з тою дрібнотою дома, і будете її навчати. Пам'ятайте на те, що Ви маєте берегти наш найдорожчий скарб — нашу українську народність. Бережіть її щиро, кріпко, не дайтеся нікому на підмову, не вважайте на нічиї лестні слова, не дивіться на те, як хтось би сміявся з Вас, що Ви бороните своєї народности, а тримайтеся її, гордіться нею. Так учіть і своїх дітей, а заслужите собі на вдячність так у них, як у цілого народу. Найкращим Вашим пам'ятником буде те, що Ваші діти будуть щирими українцями, вірними всім традиціям свого народу, як здвигнуть стяг волі і скажуть: „Ми сильний, український нарід, а що ми сталися ним, завдячуємо нашим матерям!"

Це вперше в „Свободі" й, мабуть, у ЗДА появилися такі авторитетні звернення до українського жіноцтва. Завдячувати це треба першому відомому нам прихильникові організації жіноцтва, о. Іванові Арданові, що як редактор „Свободи" (від 1900 до 1-го серпня 1907-го року) віддав цій справі ювілейні сторінки свого часопису, зумівши придбати першорядний матеріял від найповажніших представниць жіночого руху в Україні. Без сумніву, о. І. Ардан бачив у тому потребу і знав, що є для кого порушувати ці питання. Значить, поміж читачками „Свободи" були вже й освічені й зацікавлені громадськими справами жінки. І незабаром це виявилося.

Але не зразу. Потрібно було деякого часу, щоб певніше відгукнутися на реальний і практичний заклик Кобринської та почуттєві й патріотичні апелі Ярошинської. Минуло півроку, і з'явилася перша ластівка. До всіх українок у ЗДА заговорила членка УНСоюзу Анна Курила, знову у „Свободі" (з 2. 11. 1905):

„Сестри Українки, лучімся разом!"

„Оцими словами відзиваюся до Вас, українські дівчата й жінки, що живете тут в Америці, і сподіюся, що мій голос не прогомонить надармо.

Не раз можна чути або читати, що які діти, така будучність народа. Значить, які українські діти, така буде будучність українського народа в Америці. Але чи подумав хто коли о тім, що які жінки й матері, такі й діти? Тож, єсли хочемо, щоб українські діти були добрі, працьовиті, тверезі, патріотичні, поступові, то мусимо передовсім старатися, щоб такими були їх матері, бо хто ж має більший вплив на характер і уособлення дитини, як не його рідна мати?

На жаль, до сього часу мало хто про тоє думав, ми, українські дівчата й жінки, спали (хоч і не всі), а наші мужчини сварилися і все ще сваряться, то за віру, то за попів, то за фонетику й етимологію... Правда, наші брати, мужі й взагалі мужчини попри безкорисну сварку здобулись і на щось ліпшого. Побудували церкви та школи, мають братства й організації, мають свої часописи, читальні і т. п., але все те переважно служить для їх інтересів і користи, а для нас, українських дівчат і жінок, майже нічого. Тих кілька маленьких сестричних братств ще замало, щоб заспокоїти наші потреби, і тому не дивно, що з нас мало котра належить до організації, бо не має де, а декотрі наші українські жінки й дівчата пхаються до чужих, до словаків та до поляків, і, замість стояти на сторожі української народности в Америці, самі винародовлюються.

Сестри! Так дальше не повинно бути! І не буде, єсли тільки в нас найдеться трохи енерґії й любови до свого, українського. Нам треба старатися про піднесення самих себе під кожним зглядом, бо другі, як видно, або не хотять, або не можуть нами зайнятися. А піднестися можемо не поєдинчо, але тільки разом, спільними силами. Що так є, видимо найліпше на других жінках та дівчатах: словенських, польських, німецьких, американських. Вони злучилися у великі організації і працюють для поліпшення своєї долі і для добра того народу, до якого належать. Те, що мають уже другі, можемо зробити й ми, українки, єсли візьмемося разом за руки. Ми можемо також мати свою жіночу організацію. Можемо мати організацію, котра би дбала передовсім про наші жіночі інтереси й помагала нам поліпшити нашу долю, розкривала нам очі. Що більше, ми могли б мати навіть свою українську жіночу часопись, як мають чешки — чеську, польки — польську і т. д., котра б нас просвічала, учила нас, як сповняти наші обов'язки, заступала наші права. Все те можливе, єсли тільки злучимось разом з любов'ю, вірою й надією на ліпшу будучність. Але, щоб до того всього могли б ми дійти, ми мусимо хоронитись тих блудів, які робили й роблять наші браття, мужі, батьки і т. д. Ми мусимо злучитись всі, як одна, без огляду на те, чи котра походить з Галичини, чи із Закарпаття (Угорщини), або чи одна унiятка, а друга православна, чи як там. Всі а всі ми мусимо злучитись разом.

Вправді кажуть, що „баби" не годні разом погодитись, але я вірю, що годні, єсли лиш їм справді ходить про якусь добру річ, а не про вивищування себе понад других або щось подібного.

Тому піддаю під розвагу всім Сестрам Українкам таку гадку:

1) Щоб ми зійшлися на мітинґ (найліпше до Джерзі Сити або Ню Йорку, бо там найбільше українських жінок і дівчат) порадитись, чи треба нам такої жіночої організації.

2) Щоб на тім мітинґу брали участь делеґатки з тих сестрицтв, які вже є і другі жінки.

3) Щоб на мітинґу жаден мужчина не мав права голосувати, хоч мав би право забирати голос той, котрому би комітет мітинґу тоє дозволив.

(Далі буде)

ВСТАНОВЛЕННЯ СИНОДУ ЄПИСКОПІВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нювання свого права на релігійну свободу та недопускати до упослідження того чи іншого віровизнання. Влада не може накинути або заборонити будь-яку релігію і тим менше змагати до знищення релігії взагалі.

Кожна релігійна спільнота має право поширювати свою віру, щоб тільки не вживала вона засобів тиску або нечесних діянь й підступу.

В родині батьки мають право виховувати своїх дітей після своєї релігії й посилати їх до відповідних шкіл.

Друга частина проєкту схеми доказує право релігійної свободи на підставі св. Письма та дій Христа й Апостолів.

Проєкт завершується ствердженням, що багато сучасних держав запевнили релігійну свободу своїм горожанам. Існують однак держави, які змагають до того, щоб віддалити людей від релігії й знищити релігійні спільноти. Релігійна свобода могла б статися чинником зрівноваження у нинішньому й майбутньому світі, у якому то світі з одного боку є загрожена свобода взагалі, а з другого існують люди, які відкидають всякий авторитет.

Із заввагами щодо цього проєкту виступило в першолу тижні четвертої сесії 43 Отців Собору; з того 19 кардиналів, між ними й український кардинал Йосиф Сліпий. Дискутанти поділялися на три групи: група тих, що в усьому, або майже, схвалюють поданий проєкт; група тих, що так само в усьому, або майже в усьому цей проєкт критикують і знецінюють; та група тих, що хитаються між цими двома протилежними становищами. Для українців є важливо вирізнити ще й четверту групу, а саме тих, що підкреслюють конечність засудити злочинне діяння комуністичних режимів у відношенні до релігії.

Як зразок виступів першої групи, тобто тих, що вповні схвалюють проєкт схеми, може послужити виступ архиєпископа Сен Луїсу у З'єднаних Державах Америки, кардинала Йосифа Ріттера. Він сказав, що схема зобов'язує до живої вдячности супроти тих, що її опрацювали. Їх праця та їх пильність є зовсім бездоганними. Любов ближнього, справедливість та послідовність вимагають покласти кінець всякому зволіканню та всякому опорові затвердження цієї схеми. Світ вичікує такої заяви. Цього вимагає любов до ближнього, — тому, що тільки такою заявою є можливо дати полегшу тим усім, що переносять переслідування з приводу своєї віри та вірности своїй совісті. Цього вимагає справедливість, бо, поведінка влади у деяких католицьких країнах накладає численні й неоправдані обмеження на не-католиків. Цього домагається послідовність тому, що в протилежному випадку не мало б значення багато тверджень вже затверджених соборових декретів „Про Церкву" та „Про Екуменізм". Якщоб Отці Собору не затвердили цієї схеми, їх тоді можна б оскаржити в тому, що вони проти Євангелії.

Речником протилежного становища був єпископ Каляори в Еспанії, преосв. Абіліо дель Кампо. Він заявив, що схема є надто поблажливою супроти натуралістичного гуманізму. У ній релігійна свобода представляється, як вимога гідности людської особи, однак не уточнено, в чому вона полягає у нинішньому надприродньому пляні. В проєкті говориться про права людини, але забуто про права Бога, про які в ньому немає й натяку. У ньому говориться про наявність багатьох релігій та існування численних Конституцій, що забезпечують релігійну свободу, начеб соціологічні дані могли міняти й поправляти доктринальні засади й наче б Собор був звичайним собі юридичним організмом, а Конституції різних держав могли бути джерелами католицького вчення. Як можна говорити про „право проповідувати та навчати" у якійсь вповні католицькій спільноті, якщо влада намагається не поширювати й не захищувати віри? Виключення всякого релігійного тиску відноситься може теж і до батьків щодо релігійного виховання своїх дітей? Ця схема загрожує всій віковій релігійній спадщині.

Ставлення третьої групи Отців Собору до названого проєкту посереднє: вона не відкидає схеми в цілості, але вказує на потребу поправок і доповнень. Ця група найчисленніша. Її речником можна вважати одного з італійських єпископів, — преосв. Йосифа Марафіні.

На те, щоб не спричинювати у вірних непорозуміння та помішання понять — так казав єп. Марафіні — треба глибше з'ясувати обмеження релігійної свободи, не тільки іззовні, тобто у відношенні до других, до суспільности, але із середини, тобто з власної совісти. Щоб не допустити до релігійної байдужости, було б добре додати у схемі твердження, що релігійна свобода не звільняє державу від обов'язку додержуватись моральних та релігійних засад природного порядку, тобто тих, що походять із самого здорового людського розуму. Держава може бути невіровизнаневою, тобто вона може не заявлятись за тією чи іншою релігією, але вона не може бути протирелігійною, байдужою, неморальною. Вона має обов'язок виявляти пошану та поважання супроти правд віри, забезпечуючи рівночасно усім горожанам право визнавати власну релігію. Держава повинна виховувати своїх горожан у такий спосіб, щоб вони вміли й хотіли шукати правду та ісповідувати релігію. Отож — поправити схему після цих завваг!

Найважливіше для українців і, об'єктивно кажучи, для всіх, становище четвертої групи, що домагається гострого засудження знищення релігійної свободи комуністичними режимами. Досі в цю групу ввійшли: український кардинал Кир Йосиф, югославський кардинал Франьйо Сепер та польський архиєпископ Антін Бараняк, що промовляв в імені всіх польських єпископів. Головні думки виступу кардинала Йосифа Сліпого — такі:

Майбутні століття без сумніву подивлятимуть спосіб, у який Собор розглядав справу релігійної свободи. Дія кожного Собору завжди відповідала потребам часу. Сьогоднішнє знівечення свободи Церкви є дуже болючою раною. Це треба ясніше зазначити й підкреслити на початку схеми. Релігійна свобода є не тільки добром Церкви, але й самої держави. Треба уточнити, які є обмеження релігійної свободи, щоб уникнути надужить з боку світської влади. У схемі засуджуються ті держави, що не дозволяють на релігійне виховання дітей; треба теж засудити ті держави, що намагаються накинути дітям атеїстичне виховання. Щодо наведених у схемі місць із св. Письма, то вони не завжди мають доказову силу. Вкінці текст повинен підкреслити, що людина має можливість надуживання свободою, і тому треба звертатись в людині до чесноти благородности, яка схиляє людину до поборення власного самолюбства та власних непоміркованих інтересів.

Очевидно український Кардинал старався поставити Собор перед конкретною дійсністю існування однієї з найгрізніших в історії єресей: матеріялістичного комунізму в його нинішнім виді московського большевизму і його китайської відмінности, перестерігаючи перед надто абстрактними дискусіями, які не тільки не зарадили б так великому лихові, але й зродили б враження опортунізму та страху перед „власть імущими світу цього"

Кир Йосиф промовляв у четвер, 16-го, четвертий з черги по трьох попередніх кардиналах. Переглядаючи соборовий бюлетень, що його публікують кожного дня для преси, нас приємно вразила одна, на вигляд, маловажна річ, що, однак, в дійсності має своє значення. Ідеться про те: На початку Бюлетеню вичислюються імена Отців Собору, що в даний день забирали голос і при кожному в дужках зазначується держава, у якій знаходиться його єпископський стіл: кард. Ріттер (ЗДА); кард. Єгер (Німеччина); кард. Сірі (Італія). А при прізвищі Кардинала Йосифа було поставлено: Україна. Отже нарівні з Італією, Німеччиною, ЗДА, Францією й ін.

Обговорення схеми про релігійну свободу ще не скінчилося в минулому тижні. Воно продовжуватиметься в наступному. Тоді теж відбудеться голосування над схемою про Боже Об'явлення, що вже була обговорена під час попередньої сесії минулого року.

Цікаво зазначити, які Православні Церкви вислали своїх представників, як обсерваторів на Ватиканський Собор. Отож: Царгородський Екуменічний Патріярх вислав трьох представників; Александрійський Падріярх — трьох; Волгарська Церква — одного з Софії; Єгипетська Коптська Церква — двох; Етіопська Церква — двох; Сирійський Патріярх — одного; Індійська Православна Церква — одного; Вірменська Церква — чотирьох; Російська Церква на еміграції — трьох; Московський Патріярхат — трьох. Грузинську Православну Церкву репрезентує той самий архипресвітер Віталій Боровий, що очолює представництво Московського Патріярхату: „Матушка Рассєя" має говорити за всіх, а всі інші мають „мовчати і благоденствувати"...

Д-р Омелян Кмоть

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
Округи Балтимор і Вашингтон

повідомляє,
що з нагоди річної Конвенції Крайового Братського Конгресу Америки

в неділю, 26-го вересня 1965 року
у ВАШИНГТОНІ, Д. К.
в СТАТЛЕР-ГІЛТОН ГОТЕЛІ при 16 і К вул.

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Відділів УНСоюзу
стейту Мериленд і м. Вашингтону

в яких візьмуть участь

Йосип ЛИСОГІР, гол. предсідник УНС
Ярослав ПАДОХ, гол. секретар УНС

На зборах будуть обговорені важливі актуальні справи, зокрема поліпшення у забезпеченевій праці УНСоюзу, введені в цьому році.

В зборах повинні узяти обов'язкову участь Урядовці й Члени та конвенційні Делегати наступних Відділів УНСоюзу:

Вашингтон 15; Балтимор 148, 320 і 337; Куртис Бей 55, 81 і 290; Берлін 260.

Початок зборів о год. 5-ій по полудні

До участи в зборах запрошені також всі члени УНСоюзу і усе місцеве Українське Громадянство.

Перед зборами, о годині 2-ій по полудні, в тому самому готелі, в Президеншел і Конґрешенел залях відбудеться КОНЦЕРТ з нагоди Конвенції Братського Конгресу, в якому з рамени УНСоюзу виступатиме м. ін. українська танкова група ОДУМ з Філядельфії. На цей концерт запрошуємо також все Українське Громадянство.

Вступ вільний.

ОКРУЖНА УПРАВА

Український Народний Союз
ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ В МОНТРЕАЛІ

інформує Українське Громадянство, що в Монтреалі й околиці існує 8 Відділів УНС, яких адреси та управи є такі:

Відділ ч. 412 — Lachine
Голова — Василь Ганчук — Тел.: 637-5410
Фін. секр. — Петро Цехош
736 12nd Ave., Lachine, Que. — Тел.: 637-2251

Відділ ч. 475 — Lachine
Голова — Осип Дячишин — Тел.: 637-9642
Фін. секр. — М. Черешневський
1295 Sherbrooke St., Lachine, Que. — Тел.: 637-0510

Відділ ч. 448 — Ля Саль, Т-во „Самопоміч"
Голова — Петро Ракобовчук — Тел.: 769-5751
Фін. секр. — Юрій Чайка
172 3rd Ave., LaSalle, Que. — Тел.: 365-0936

Відділ ч. 434 — Montreal
Голова — Дмитро Попадинець — Тел.: 727-9361
Фін. секр. — пані Брониcлава Мельник
5155 2nd Ave., Rosemont, Montreal 36 — Тел.: 525-7477

Відділ ч. 447 — Montreal
Голова — Микола Андрухів — Тел.: 845-8365
Фін. секр. — Зенон Горечий
4306 City Hall Ave., Montreal 18 — Тел.: 844-4924

Відділ ч. 471 — Montreal
Голова й в. о. фін. секр. — Павло Дубас
5151 Belanger Ave., East, Montreal 36 — Тел.: 722-2293

Відділ ч. 473 — Montreal
Голова — Микола Граб — Тел.: 486-3554
Фін. секр. — Константин Баніт
7173 14th Ave., Ville St. Michel, Montreal 38 — Тел.: 721-6446

Відділ ч. 491 — Montreal
Голова — Петро Снігур — Тел.: 256-8241
Фін. секр. — Юрій Приймак
1652 Lincoln Ave., Montreal 25 PQ. — Тел.: 937-8002

Закликаємо Членів УНС в потребі звертатися на подані адреси, а тих, які ще не стали членами 85,000 союзової громади, включитися в неї, забезпечившись одною з численних, модерних і дешевих грамот.

Карпатський Лещетарський Клюб
Ню Йорк

— влаштовує —

в днях 25-го і 26-го вересня 1965 року
на кортах „СОЮЗІВКИ"
ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

в подвійній грі
ЧОЛОВІКІВ та в МІШАНІЙ ГРІ
за НАГОРОДИ уфундовані
„СОЮЗІВКОЮ"

Початок змагань
в СУБОТУ, 25-го ВЕРЕСНЯ о год. 9:30 рано

Зголошення безпосередньо перед початком змагань.

Українське Лікарське Товариство
Північної Америки
ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК

повідомляє, що

в суботу, 25-го вересня 1965 р.
о год. 8:30 веч.

— відбудуться —

СХОДИНИ ЧЛЕНІВ
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
при 2 Е. 79-та вул. в Ню Йорку,
на яких

інж. Володимир Гнатківський

виголосить доповідь на тему
„КОСМІЧНІ ПРОСТОРИ І МЕДИЦИНА"

Після доповіді ВЕЧІРКА З РОДИНАМИ

УПРАВА ВІДДІЛУ

Шикаґо, Ілл.

ЗУСТРІЧ ЄПИСКОПА ЯРОСЛАВА ГАБРА З ГРОМАДЯНСТВОМ

Шикаґо. — З нагоди виїзду єпископа Дієцезії св. о. Николая Кир Ярослава Габра на останню сесію Вселенського Собору, відбулася тут зустріч Владики з громадянством.

З почином і на запрошення пароха Катедральної Церкви св. о. Николая о. шамбеляна Петра Леськова в цій зустрічі прийняло участь коло 250 осіб: катедральні отці, парохи й сотрудники довколишніх парохій на чолі з генеральним вікарієм о. прелатом В. Паскою, члени Суспільно-Господарської Ради при Єпархії, представники церковно-релігійних і світських організацій, а в тому також представники молоді. Зустріч відбулася в залі готелю Пік Конгрес в суботу 28 серпня 1965 р.

Вступну промову виголосив о. шамб. Петро Леськів — про стан парафії і парафіяльної школи на протязі останнього року, себто за час, відколи він є парохом Катедри св. о. Николая, інформуючи також про плян реалізації побудови дому для старших і відпустового місця.

Про генезу й потребу зустрічі говорив Осип Дацко, під проводом якого зустріч відбувалася.

Від української молоді промовляв Юрій Миськів, голова „Обнови".

Від Суспільно-Господарської Ради Єпархії св. о. Николая промовляв її секретар Степан Скробач.

Головними промовцями зустрічі були відомий громадський діяч д-р Мирослав Харкевич і Владика Кир Ярослав Габро.

Речник мирян всебічно з'ясував проблему: „Якою хотіли б вірні бачити свою Церкву і її провід", наголошуючи, що „ми хочемо бачити нашу Церкву, як найбільшу цінність, сильною і українською не лише по формі, але в першу чергу по змісті", і стверджуючи, що вона „була, є і мусить залишитися українською, бо така її істина".

„Шикаґівська дієцезія є інтеґральною частиною Української Католицької Церкви" — звучала відповідь Владики.

Повний текст обидвох промов надрукований в журналі „Овид", (ч. 3, 1965), за яким і подаємо цю вістку.

ЦИГАНСЬКЕ ЩАСТЯ

— Добридень, циганко! — так щоразу вітаються зі мною люди на прохідній Ужгородського механічного заводу, — розповідає циганка Єлла Богдан у „Молоді України" з 28 серпня.

І гадаєте, що ображаюся, що копилю губи? І гадаєте, що це мені неприємно? Помиляєтеся! Так, я циганка. Але мені сьогодні байдуже, що колись про циган говорили, щоби вони лише ворожбити, конокради і... добрі ковалі. Говорили так про мій народ чеські графи та угорські барони. І не ми, цигани, винні, що у нас навіть сонця не було. Нашим сонцем був місяць...

ДО УВАГИ УКРАЇНЦЯМ ЧОРТКІВЩИНИ

Комітет Товариського З'їзду колишніх учнів Чортківської і Копичинецької гімназій прохає своїх товаришів привезти з собою всі фотографії, які мають зв'язок з нашими школами. Також прохає списати всіх товаришів і професорів, що були замучені окупантами, або полягли геройською смертю. Ці дані будуть потрібні до Історично-мемуарного Збірника Чортківської Округи, де буде окремий відділ присвячений історії наших шкіл.

Зголошення до участи в з'їзді 25 і 26 вересня або привіти слід надсилати на адресу Союзівки: Ukrainian National Ass'n Estate, Kerhonkson, N.Y.

● З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 24 вересня ц. р. п. Мирослав Лабунька передаватиме свої „Враження з подорожі по Південній Европі". Доповідь буде ілюстрована кольоровими проглядками. Початок о год. 8 веч.

З великим смутком повідомляємо Родину, Приятелів і все наше Громадянство, що на світанку в понеділок, 20-го вересня 1965 року, на 82-му р. життя, відійшов у Вічність наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО, БРАТ, ВУЙКО І СТРИЙКО

Д-р СЕМЕН ДЕМИДЧУК

заосмотрений Найсвятішими Тайнами.

Тіло спочиває — 5 Avenue Funeral Home, 691 — 5th Avenue, cor. 21st Street, Brooklyn, N. Y.

ПАНАХИДА — у вівторок 21-го ц. м., о год. 8 веч.

ПОХОРОН — в середу, 22-го вересня 1965 року о год. 9-ій ранку з церкви св. о. Миколая, 258 — 19th St. на цвинтар св. Карла.

Горем прибита родина:

МАРІЯ — дружина
СОФІЯ, ГАЛИНА — дочки
ВАСИЛЬ, ЙОСИФ — сини
КАРОЛИНА, ФЕЛІЦІЯ — невістки
Д-р МИХАЙЛО ЛУЦИК, Д-р ВОЛОДИМИР ПРЕСІ — зяті
Внуки
СТЕФАНІЯ ГУЦАЛЮК — сестра
ЛЮБОСЛАВ ГУЦАЛЮК — сестрінок з родиною
НЕОНІЛЯ СОХАН — сестрінка з родиною
ЄВГЕН ДЕМИДЧУК — братанок

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ В АМЕРИЦІ (СУЖА)

з жалем повідомляє, що помер

Д-р СЕМЕН ДЕМИДЧУК

ветеран-журналіст, голова Товариського Суду в СУЖА

Просимо Українських Журналістів віддати останню послугу Достойному Покійному своєю приявністю на ПАНАХИДІ, 21-го вересня у Fifth Avenue Funeral Home при 5-ій Евеню і 24-ій вулиці, о год. 8-ій вечером, або на ПОХОРОНІ, 22-го вересня з названого похоронного закладу до церкви св. Миколая при 258 і 19-ій вул., о год. 10-ій ранку.

УПРАВА СУЖА

УКРАЇНСЬКЕ ДОПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР" — 361-ий ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

сповіщає в глибокому смутку і жалю всіх своїх Членів та Українську Громаду, що дня 20-го вересня 1965-го року відійшов у Вічність, на 81-му році життя, наш Довголітній і Заслужений Член-Піонер

сл. п.
Д-р СЕМЕН ДЕМИДЧУК

колишній делегат „Рідної Школи" в Америці, ініціятор і організатор Першого Українського Сойму в Америці, довголітній співробітник „Свободи", видатний громадський діяч.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 22-го вересня 1965 р., о год. 10-ій рано з похоронного заведення Фіфт Евеню Фюнерал Говм при 5-ій евеню в Брукліні до місцевої церкви св. о. Миколая та опісля на цвинтар.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УРЯД УКРАЇНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО Т-ВА „ДНІСТЕР" — 361-го ВІДДІЛУ УНС

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА в ТОРОНТІ

ділиться з Громадянством сумною вісткою, що в неділю 12-го вересня 1965 року, після короткої й тяжкої недуги, помер на 49-му році життя

Д-р ОСИП КАРЧЕМНИЙ

Бувший лікар у Берліні та післявоєнних таборах в Німеччині а останньо в Ґрімсбі, Онт., довголітній член УЛТПА — Відділ Торонто та інших професійних організацій.

Покійний залишив в жалобі дружину — Марію й сина — Володимира.

Похорон відбувся в середу 15-го вересня 1965 року на місцевому цвинтарі в Ґрімсбі, Онт.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ ТОРОНТО

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в понеділок, 13-го вересня 1965 року в Ломбард, Ілл. нагло упокоївся в Бозі наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, ТАТО, СИН, БРАТ і ДІДО

бл. п.
ІВАН ЗЕЛІСКО

проживши 56 років.

Похорон відбувся в четвер, 16-го вересня 1965 р. о год. 1-ій по пол. з похоронного заведення Brust Funeral Home, 135 S. Main St., Lombard, Ill., на цвинтар Arlington Cemetery, Elmhurst, Illinois.

В глибокому смутку:
дружина — МІЛДРЕД з дому КЛІР
сини — РАСЕЛЬ, АРТУР (ДЖОДІ) і ШАРОН
внуки — МИХАЙЛО і ДЖЕФРІ
тато — МИКОЛА
брат — ФРАНКО (МАРІЯ)

В ДВАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ моєї Незабутньої ДОНІ

ЛЕСІ ІВЧЕНКО

(1945 — 21 вересня — 1965)

буде відправлена

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ
в церкві СВ. ТРОЙЦІ в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.
Друзів прошу помолитись за Неї.

МАТИ

Увага! **ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ!** Увага!

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ НЮ ЙОРК повідомляє, що

ПРАВИЛЬНА ПРАЦЯ З НОВАЦТВОМ, ЮНАЦТВОМ І СТАРШИМ ПЛАСТУНСТВОМ

— починається —

від п'ятниці, дня 24-го вересня 1965 р. в Пластовій Домівці, 144 2-га Аве.

- Новачки й Новаки починають свої сходини в СУБОТУ, 25-го ВЕРЕСНЯ ц. р. від 1 год. до 3-ої по пол.
- Новий НАБІР до НОВАЦТВА відбуватиметься по СУБОТАМ, починаючи від години 12-ої до 2-ої по пол. Зголошення приймає станичний дижурний дня. Телефон YU 2-4530.
- Новацькі виховники повідомлять новаків і новачок індивідуально про початок, місце і час перших сходин.
- Юнацтво зголоситься само у своїх виховників в П'ЯТНИЦЮ, 24-го ВЕРЕСНЯ 1965 р.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ НЮ ЙОРК

Маруся Бек здобула велику перемогу...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ва. Треба виграти війну, що розгравативметься від тепер аж до дня 2 листопада, коли то виборці остаточно виберуть 9 радних з 18 кандидатів. Боротьба буде завзята й безпощадна. Теперішній посадник, амбітний і войовничий ірляндець, в своїй жадобі сили й слави, схоче позбутися Марусі Бек. Вона, стоячи на засаді принциповости, доцільности й загального добра, не буде ніколи „потакувати", якщо б це йшло всупереч її глибоким переконанням. Тому посадник і далі активно працюватиме, щоб усунути її з посту радної та замінити іншою кандидаткою, яку він має й явно та славно піддержує її проти Марусі Бек.

В обличчі такої дійсности, українці міста Дітройту мають велике, невідкладне, престижеве завдання: Виявити свою силу. Моральну й фізичну. Таким виявом, показом сили ми не тільки допоможемо вибрати Марусю Бек до міської ради Дітройту — може й на перше місце! — але рівночасно зафіксуємо себе в аналах цього міста, як дійсна сила, з якою будуть мусіти числитися всі в майбутньому! Досі з українцями не числилися. Їх тільки використовували.

Щоб нас не використовували, але, щоб з нами числилися і ділилися — ділилися всім: роботою і її плодами — ми тепер тут, у Дітройті, а пізніше всюди: станько одною лавою всюди там, де наш спільний український інтерес вимагає цього. Наш спільний інтерес тепер, тут вимагає від нас однієї спільної лави в допомозі вибрати Марусю Бек до міської ради Дітройту. На перше місце.

Допоможемо собі, чи то Марусі Бек . . ., коли не тільки всі ми, як один, підемо дня 2 листопада віддати свій голос на неї, але коли підтримаємо її також фінансово, коли на кожному авті возитимемо її виборчий знак; коли будемо кольпортувати виборчу літературу, тощо. Особливо поможемо їй і собі самим у великій мірі тоді, коли в день виборів всі ми, всі, хто матиме тільки найменшу змогу, вийдемо на вулиці Дітройту, де тільки є виборчі урни і там роздаватимемо всім голосуючим виборчі картки з портретом Марусі і з закликом голосувати на неї. Це дуже важливий останній крок. Вибори рішають невтральні, нерішені, необізнані й остання пригадка може зробити чудо!

В Дітройті є сотки виборчих округ. Обсадім всі ці виборчі округи нашими людьми. Всі — без винятку. Це можливо. І це була б пориваюча, могутня маніфестація нашої єдности і сили в єдності. Як зробити це? Цілком звичайно: Хай батьки, учителі, виховател (льки) запитають, „Де наша молодь", я молодь хай запитає, „Де наші батьки, учителі, виховател (льки)"; хай віднайдуть себе взаємно, зроблять нараду й рішать як найкраще виконати такий звичайний, але рівночасно надзвичайно потрібний плян. Виконавши такий плян, молодь буде морально задоволена й горда з того, що спричинилася до перемоги українки; батьки й виховники будуть задоволені, шляхів праці для України що вказали молоді один із під час американських виборів, а всі ми відчуємо насолоду перемоги в єдності.

Щоб не розгубитися й мати опірну точку та базу вимаршу, телефонуйте на такі телефони в Дітройті: WO 1-2272 або 842-7818. Вам відповість ваш брат або сестра . . .

Денис Квітковський

ГУБЕРНАТОР ГЮЗ ВЗЯВ УЧАСТЬ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

мистецькій частині програми члени веденого В. Гелею Клюбу Молоді УНДому виконали під проводом своєї інструкторки Осипи Білас ряд українських народних танків, викликуючи справжнє захоплення серед публіки. Урочистою хвилиною свята було відкриття, передача і благословення пропам'ятної таблиці, що має бути виставлена у вестибюлі дому та на якій виписані імена найбільш заслужених для цього дому померлих його діячів: Василя Гіля, Стефана Міляновича, Івана Підгорецького, Стефана Кота, Івана Жарського, Теодора Хом'яка, Григорія Євсяка, Осипа Логина, Стефана Гладкого, Михайла Косоноцького, Константина Кирчова, Якова Сая, Івана Бараника, Сидора Хитрина, Андрія Рубіновича і Мирослави Драган. Бронзову таблицю відкрив та передав голові Дому І. Бервецькому Михайло Паздрій, а о. Зиновій Бачинський її поблагословив, виголосивши коротке слово. Опісля відбулося вручення пам'яткових годинників живим найзаслуженішим діячам УНДому. Пам'ятки одержали: Кирило Піддубчишин, Михайло Баран, Стефан Костів, Стефан Кіцей, Микола Пігура, Василь Челяк, суддя Марсель Вогнер, Михайло Тизьо, Василь Гела, Микола Заяць, Антін Шаран, Микола Петришин, Іван Грабар, Анастазія Тизьо, Іван Кавочка, Іван Бервецький, Володимир Киричак, Станислав Станиславишин, Петро Костик, Володимир Білик, Василь Литвинка і Григорій Бура. На закінчення програми відбулося спалення документів сплаченої гіпотечної позички, що його в приявності касира УНС Романа Слободяна, довершили голова Дому Іван Бервецький та чотирьох найстарших членів-піонерів Дому. Презентацією багатьох видатних гостей та подякою для всіх виконавців програми і учасників свята закінчив тостмайстер И. Лисогір офіціяльну програму, після якої відбулася забава. З нагоди цих урочистостей опубліковано приготовану заступницею секретаря Дому Меланією Мілянович чепурну Програмову Книжку. Довші описи цих святкувань, із фотознімками, появилися в обидвох місцевих американських часописах.

Відбулася перша судова розправа в справі вбивства Ірини Босовець

Вінніпеґ. — Тижневик „Поступ" подав у числі 12 вересня ц. р., що в середу 1 вересня ц. р. перед судом з сімох осіб у Вінніпеґу відбулася перша розправа у справі страшного вбивства 17-річної Павлини Ірини Босовець. Розправа тривала всього 35 хвилин і на ній зізнавали головно запідозрена з убивстві 35-річна розведена з вітчимом вбитої Данута Пронєвич, з дому Яворська, та два детективи, які були на місці злочину безпосередньо після нього. Вони оповіли, як їх викликано 25 серпня ц. р. о год. 2:30 по полудні до дому при 1161 Атлентик, де їм відкрила двері жінка, та як пройшли всі кімнати, в яких було багато слідів крови, поки врешті в спальні не знайшли Павлинку, обличчям до долівки. Довкола її шиї були тісно зав'язані дві краватки, міцно передтим скручені та затиснені в вузлі так, що треба було поважної сили, щоб звільнити їх. Вбита, чи пак задушена, лежала з руками збоку, але на руках були сліди, що їх в'язано і то сильно. Обличчя Павлинки було опухле, губи почорнілі і набряклі. На обличчі вбитої були численні легкі пошкодження шкіри і більша рана на чолі, мабуть від розбитої тарілки, яка лежала коло голови Павлинки і була окривавлена. Лікар ген. шпиталю д-р С. А. Лочлен перевів оглядини тіла і ствердив, що дівчину задушено.

Оба детективи ствердили теж, що в кімнатах дому при Атлентик були порозкидані меблі і одежа, повно слідів крови та повириване волосся, відтиски окривавлених пальців. Крім цього були сліди навмисного знищення: Майже вся жіноча одежа в мешканні була порізана ножем або покраяна ножицями просто на шматки, навіть такі, як футро і покров на нього.

На основі зізнань детективів та лікаря, сім суддів трибуналу вирішили обвинуватити Дануту Пронєвич у звичайному збивстві і вона буде відповідати за цей злочин перед судом дні 21 жовтня 1965. Боронить обвинувачену адвокат Д-Арсі МекКафрі. Українці Вінніпеґу нетерпляче чекають на дальші наслідки цього неймовірного злочину.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ПРЕМ'ЄР СІНҐАПУРУ ЛІ КУАН-Ю ЗАЯВИВ, що коли б Британія рішила відкликати свої збройні сили з Сінґапуру й зліквідувати свою тамошню морську базу, то Сінґапур звернеться за військовою допомогою до Австралії і Нової Зеляндії, а не до Америки. Названий сінґапурський китайський діяч назвав кілька конкретних випадків, коли-то він особисто „прикро розчарувався в американцях".

БРИТІЙСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПОВІДОМИЛО, що у британській амбасаді у Варшаві виявлено цілий ряд підслухових апаратів. Здогадуються, що ті апарати були вмуровані польськими робітниками під доглядом комуністичної тайної поліції весною цього року, коли-то скінчено будувати будинок амбасади коштом пів мільйона долярів. Перепачковування підслухових апаратів до будинків чужинних амбасад — це „нормальне" діло в усіх комуністичних столицях.

СОВЄТСЬКИЙ ЛІКАР СЕРЦЕВИХ НЕДУГ, Д-Р БОРИС ПЕТРОВСЬКИЙ, СТАВ МІНІСТРОМ здоров'я на місце д-ра Сергея Курашева, який помер в минулому місяці. Петровський здобув собі ім'я в міжнародному лікарському світі, як теоретик і практик серцевої хірургії. Він був наче надворним лікарем кремлівських володарів. У 1960 році йому признали нагороду Леніна.

89-ЛІТНІЙ КОНРАД АДЕНАУЕР ПОЧАВ ДРУКУВАТИ свої спомини про роки, в яких він був канцлером Західньої Німеччини. Ті спомини починаються, як в листопаді 1944 року він вийшов з нацистської в'язниці — без шлейок і шнурків до черевиків, що їх відібрали йому сторожі, щоб він не повісився. Американські власті поставились до нього прихильно, бо він фігурував під числом „1" на листі „білих" німців, себто політично незаражених нацизмом.

В ОФІЦІЙНОМУ КОМУНІКАТІ НА ЗАКІНЧЕННЯ ВІЗИТИ КОМУНО-ПОЛЬСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА ЦИРАНКЕВІЧА У ПАРИЖІ НЕ ЗГАДАНО проблеми Німеччини ані німецько-польських кордонів, а щодо В'єтнаму стверджено тільки, що тамошній мир повинен базуватися на постановах Женевської конференції з 1954 року і що В'єтнам повинен залишитись поза військовими бльоками. Таку стилізацію вважають за невдачу заходів Циранкевіча дістати виразну підтримку Франції в справі кордону Одри-Нісси. На подяку Циранкевіча, наче б де Голль „визнав" цей кордон — неофіційно сказано, що такого визнання ніколи не було.

ПРЕМ'ЄР СІНҐАПУРУ ЛІ КУАН Ю заявив, що коли б Британія рішила зректися своєї військової бази в Сінґапурі і передати оборону Сінґапуру З'єднаним Державам, то він, Лі, ніколи на це не погодиться і запропонує Совєтам створення військової бази в Сінґапурі.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

НА ТОБІ, НЕБОЖЕ . . .

Колгоспниця села Бокове, Петрівського району, Кіровоградської области, Костецька запитує в часописі „Рабочая Газета" з 19 серпня:

Чому так важко, майже неможливо купити в крамниці готову одежу або взуття, пристосовані до сільських умов?

Особливо тяжко нам, жінкам у віці від 25 і старшим. Ми працюємо фізично. А сукні та спідниці, що є в продажу, тісні, малих розмірів. У такій спідниці можна ввійти до трамваю, але спробуй влізти через борт в автомашину. То в ній і корів доїти, і свиням їсти давати не дуже вигідно.

А взуття? Лише на „шпильках". В селі міського транспорту немає, пішки доводиться ходити десятки кілометрів на день, а на „шпильках" далеко не зайдеш.

ПРАПОР, ГЕРБ, ГЕРОЇ . . .

Часопис „Молодь України" з 31 серпня передруковує велику статтю першого секретаря комсомолу С. Павлова. У цій статті він порушує питання ідейно-режимного виховання молоді та каже: „Генеральна лінія в роботі комсомолу — це комуністичне виховання молоді".

„Треба, — зокрема підкреслює він, — дещо відродити з досвіду передвоєнних років — адже цей досвід багатий і цікавий" . . .

Що ж воно, це „дещо"?

Виховувати молодь у військовому дусі, допомагати прикордонним військам та органам громадського порядку, створювати загони юних друзів армії і прикордонників.

А в школі? З перших днів перебування в школі у юнаків і дівчат формувати святе ставлення до прапора, герба, героїв . . .

ШКОЛИ!
"HEXAGON" ОЛІВЦІ Ч. 2
Дерево в різних красках із золотим написом Вашої школи.

144 штуки	$ 7.50	288 штук	$12.50
432 штуки	15.50	720 штук	21.50

1,440 штук $35.50
З доставою. Замовляти:
R. Iwanycky, 2883 Wilkinson Ave., Bornx, N.Y. 10461

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж.
скликає
на суботу 25-го вересня 1965 р.
в ПРИМІЩЕННІ ШКІЛЬНОЇ АВДИТОРІЇ
при Ivy Street і Sanford Ave. в НЮАРКУ, Н. Дж.
ОКРУЖНІ ЗБОРИ
До участи в Зборах зобов'язані Урядники і Конвенційні Делеґати наступних Відділів:
3, 14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 214, 219, 234, 272, 322, 359, 371, 413, 459, 490.
На порядку нарад:
1. Доповідь Гол. Секретаря УНС про нові грамоти і поліпшення у ділянці життєвого забезпечення, впроваджені від липня 1965 р.
2. Доповідь Обласного Організатора про плян праці Округи в цьому ювілейному році УНСоюзу.
3. Обговорення актуальних організаційних справ.
У зборах візьмуть участь:
Д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ, гол. секретар УНСоюзу
СТЕПАН ГАВРИШ, обласний організатор УНС на Східні Стейти.
Початок о год. 7-ій веч.
Закликаємо всіх союзових урядовців і загал членів прибути на ці цікаві збори. Гостей зпоза УНСоюзу радо вітатимемо.
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Юліян БАРАНЮК Василь САЛАБУН
Д-р Осип УТРИСКО

ВЕСЕЛКА
ЖУРНАЛ для ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ з кольоровими ілюстраціями.
Виходить кожного місяця у Видавництві „СВОБОДА" накладом Українського Народного Союзу.
Редагує КОЛЕГІЯ з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури
РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА у ЗДА $4.00
у інших країнах — рівновартість тієї суми.
Ціна окремого числа 40 центів.
Адреса:
"SVOBODA" — "VESELKA"
P. O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303. U.S.A.

Sewing Machine for Sale
MANUFACTURER
Змінюючи виставові вікна Світової Вистави, продається (22) машини до шиття, новісенькі світової слави марок 1965 р., моделі автоматичні Zig-Zags, робить монограми, дірки на ґудзики, вишиває, все без додатків. Надз. вартість $45.00.
Телеф. Warehouse Manager CY 9-8141

Farms & Coutry Home
31 ACRES
Scenic view, 8 room home, A 1 condition, oil heat, all impv'ts, gar. Brook. $12,900. Terms.
K. ABRAMCZYK, Broker
Jeffersonville, N.Y.
Free lists. 914 482-4115

Експресові дарунки-пачки на Україну
НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. Найскоріша достава. Повна ґарантія, найнижчі ціни.

40 фт. пшен. муки	22.80
20 фт. цукру	17.70
20 фт. рижу	17.70
20 фт. смальцю	25.80
TYPE 417	$34.75

10 фт. цукру, 10 фт. муки, 10 фт. рижу, 10 фт. смальцю.
Жадайте наших безплатних каталогів, з яких виберете багато більше стандартових пачок і сотки гарних харчів.
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 EAST 23rd STREET
NEW YORK, N.Y. 10010
Tel.: YU 2-1530
Відкрито понед.-п'ятниці 10-5:30, субота 10-1 по пол.

HELP WANTED
Attention Attention
FACTORY HELP
SEMI-SKILLED
Apply
PERMA FLEX ROLLER CORP.
711 Highway 17
Carlstadt, N.J.

Праця
MALE & FEMALE
S. P. NOVELTY CORP.
41 E. Broadway
ПОТРІБНО
ОПЕРЕЙТОРОК
до шиття суконок. Постійна праця — приємні умовини
Тел.: BE 3-5462

Праця
HELP WANTED FEMALE

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід. Секційна праця на штуки, також спеціяльні машинові оперейтори. Добра платня, постійна праця, приємні умовини праці. Телеф.
BARB-ANN SPORTSWEAR
Bedford Hills, N.Y.
914 MO 6-7842

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при суконках. Секційна праця. Добра платня, приємні умовини.
E. & E. DRESS
316 — 37th St., Brooklyn, N.Y.
788-8750

РІЗНОРОДНА ФАБРИЧНА ПРАЦЯ для жінок
Всі юнійні бенефіти, включаючи платні свята. Блю Крос, пенсія, вакації, хворобове, постійна праця + овертайм.
Тел.: 201 WAbash 5-2200 (Linden, N.J.)

TWO CERTIFIED REGISTERED NURSE ANESTHETISTS
Needed to complement present staff of 3. Excellent working conditions. Excellent pay by hospital per case. Also wanted REGISTERED NURSES (All shifts). Write or phone:
Personnel Director
ST. JAMES COMMUNITY HOSPITAL
Butte, Montana

REGISTERED PROFESSIONAL NURSES:
Staff positions available. 1000-bed general hospital. National League accredited school of nursing. Home of the New Jersey College of Medicine and Dentistry. 3 minutes by subway from downtown New York City. Salary $394-$501 with annual increment, differential of $10 a week for evening and night duty. Meals and laundry without cost, living accommodations available in modern residence, room and board at $420 a year. 21 paid holidays, 28 days vacation, 15 days illness, accumulative, time and a half for overtime. Municipal pension plan, education opportunities. Write:
Director of Nursing
Jersey City Medical Center
Jersey City, N.J.

Real Estate
Хочете купити або продати дім, бизнес, землю, зверніться до:
українського підприємства
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Avenue
NEW YORK, N. Y.
Tel.: AL 4-2260

ОКАЗІЙНО НА ПРОДАЖ
6-кімнатний дім з оливним огріванням, один акр землі при гайвею. Ціна: $8.500.;
70 акрів землі, річка по середині, при гарній асфальтовій дорозі. Ціна: $8,500.;
60 акрів землі, 600 фронту до гайвею 209. Ціна: $20,000.
Stephan OLEKSIW
P.O. Box 348, Kerhonkson, N.Y.
Новий — тел.: 914 626-7692

Добре читати для дітей і молоді
Сойка-Штукарка
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна: $1.00
Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand St. (Box 346)
Jersey City, N. J. 07303

Праця
HELP WANTED MALE

Механіки
"SHEET METAL"
З давно основ. організацією.. Добрі умовини праці, постійна праця з багатьма бенефітами. Фабричний досвід, знання блюпрінту.
TORNQVIST CO.
521 Crooks Avenue
Clifton, N.J.

MANAGEMENT — TRAINEE
Supervisory ability.
Salary $500 to $700 Mo.
MR. BRUDNER
MU 7-5572, New York

WELDER, ELECTRIC ARC
Experienced on steel storage tanks. Steady. Must apply in person.
ALPHA TANKS CO.
18-50 Stainway Street
Astoria, L.I., N.Y.

МЕХАНІК
Фірма є в Квінсі. "Top Notch Man" з великим досвідом і знанням шиття тяжких матеріялів на машинах Puritan Head. Щедрі бенефіти. Телеф. цілий тиждень.
IDEAL TOY CORP.
184 — 10 Jamaica Avenue
Hollis, N.Y. GL 4-5035

MAINTENANCE MEN & CHEMICAL OPERATORS.
Thoroughly experienced in plant unit operations. Also needed
CHEMICAL OPERATORS (Trainees)
Call Miss Sunny
WASHINE CHEMICAL CORP.
Lodi, N.J. 471-4500

DENTAL TECHNICIAN
A-1 Gold Man
Crown & Bridge.
Steady work.
ROOSEVELT DENTAL STUDIO
Flushing, N.Y. IN 1-7297

ASSISTANT CHIEF ENGINEER
Well established marine engineering firm offers opportunity for man interested in broad application of knowledge in Dynamic Structural Design — five years experience desired. Liberal Benefits. Equal Opportunity Employer. Send resume to or call.
Welin Davit and Boat Division
500 Market Street
Perth Amboy, New Jersey
Attention Mr. Frank Snyder
(201) 826-4800

НАПРАВИ ГОДИННИКІВ
ОПРАВИ ГОДИННИКІВ
Нова "air cond." робітня, постійна праця, цілий рік. Голоситись цілий тиждень. Добра платня.
14 East 32 St., New York City
(9th Floor) — Mrs. Mogol

Floral Park, Long Island Company needs
TOOL & DIEMAKERS
Form Grinders. Progressive dies. Overtime & Benefits.
W. & H. MACHINE & TOOL CO., INC.
7 Mayflower Pl.
Floral Park, L.I.
516 GE 7-1666 — 212 FI 3-8060

METAL SPINNERS
on Illumnum lamps or work Supplied by Machine. Call
(212) DI 2-6322 or after 6
(212) MI 1-6232

Lathe Hands
Experienced lathe hand
With growing Bergen Co. firm
All fringe benefits paid by company
Shift work with bonus
Apply
CARMET CO.
160 East Union Avenue
East Rutherford, N.J.

TOOL AND DIEMAKERS
1st Class, on Progressive Dies. All Benefits Company Paid.
WILHURST MFG.
100 Chestnut Street
Newark, N.J.
An Equal Opportunity Employer

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
Українські шкільні книжки всіх видавництв в АРЦІ.

Різне
Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — висилає —
НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ і дуже добрі ХАРЧЕВІ. Рівнож авта, холодільники, телевізори, машини до праиня і шиття і т. д. Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. Неділі від 10-ої рано до 3-ої по пол.

Розшуки
Пошукую мого брата, ХОМА РАЛЕЦЬ, (Choma Ralec), який виїхав до Америки 1912 р. Прошу відізватись.
Mikola Ralec
8 Grossvine
Hawick, Scotland

До винайму
До винайму в Джерзі Сіті
4 ГАРНИХ КІМНАТ
Паркетові підлоги, в приватнім домі, українське сусідство. Тільки дорослі. Тел. цілий день HE 5-6240

Business Opportunity
ГРОСЕРНЯ НА ПРОДАЖ
З 4 КІМНАТАМИ, ГАРНА ОКОЛИЦЯ ВРОНКСУ.
Тел.: TA 4-4043

WESTCHESTER
Modern Rest & Fountain
Досконала нагода для відповідної особи. Д. добре проспер. бизнес, доскон. бизнес. Продається з уваги на здоров'я.
Тел.: (914) MO 7-9742

MISCELLANEOUS
ГОРОДОВІ РОСЛИНИ
Тисові дерева і рододендрони. Всі розміри. Дуже помір. ціни.
Mrs. MARY DUBIENNY
271 Siegel Street
Westbury, L.I., N.Y.
ED 3-1296
In New Cassel, Section of Westbury.

Funeral Directors
Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2565

ТАРЗАН, ч. 5501. Крик маніяка!

Напруження збільшувалося, коли чоловіки обережно увійшли до понурого коридору . . .

І нагло вони відчули жах на звук огидного крику маніяка!